

Oversikt over høringsinnspill

Hørings svar fra Fagskolen Oslo

Østlandssamarbeidet – Strategi om Høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet

Fagskolen Oslo støtter Østlandssamarbeidets initiativ til ny strategi som skal erstatte eksisterende strategidokumentet for høyere yrkesfaglig utdanning for Østlandet for perioden 2018-2025. Vi ser at både nytt lovverk, nytt forvaltningsregime, regionreform og økt digital samhandling har aktualisert behov for en ny strategi. Vi støtter de to hovedprioriteringene som angår studietilbudet, samt informasjonsarbeid og omdømmebygging. Vi ser det også som viktig at Østlandssamarbeidets rolle er definert innenfor tre områder; interessepolitisk samarbeid, arena for erfaringsutveksling og læring, samt ressursbesparende samarbeid og koordinering. Nedenfor er skolens innspill til ny strategi.

Generelle kommentarer:

- Varigheten av den nye strategien går ikke eksplisitt fram av hverken høringsbrevet eller selve strategidokumentet, annet enn at det i innledningen til pkt. 2 refereres til Østlandssamarbeidets overordnede strategi, *Østlandet 2030*. Av hensyn til planlegging, gjennomføring og evaluering av strategiske mål, er det hensiktsmessig at den nye strategien får angitt en konkret tidsavgrensning.
- Fagskolen Oslo er en offentlig tilbyder av høyere yrkesfaglig utdanning eid av Oslo kommune. I likhet med fylkeskommunene på Østlandet, har Oslo kommune en dobbeltrolle både som skoleeier og forvalter av statlig tilskudd til både offentlige og private tilbydere. I følge forslaget skal både private og offentlige tilbydere likebehandles der dette er en relevant problemstilling. Denne dobbeltrollen kan være utfordrende. Strategien bør derfor presisere at det er næringslivet, institusjoner og interesseorganisasjoners valg som må legges til grunn for valg av samarbeidende fagskoleaktør. Fylkeskommunenes forvaltningsrolle bør ikke være å overstyre eller koordinere disse prosessene.
- Dobbeltrollen kan også være problematisk når det gjelder forvaltning av tilskudd når det kommer nye private tilbydere av allerede eksisterende tilbud. Her bør det utvises varsomhet, slik at man ikke undergraver rekrutteringen til studiene ved at det gis finansiering til flere aktører med samme tilbud.

Fagkompetanse for arbeidslivet nå og i fremtiden

Under denne overskriften støtter Fagskolen Oslo følgende punkter i strategidokumentet:

- Bærekraftsmål som grunnlag for samfunnsutvikling og verdiskaping gjennom grønn omstilling.
- Oslo kommune som forvalter av høyere yrkesfaglig utdanning må ha en kompetansepolitikk som svarer på arbeidslivets aktuelle og framtidige kompetansebehov.
- Østlandssamarbeidet skal vektlegge videre utvikling av studietilbudet i landsdelen og skape merverdi for regionen.

Studietilbudet i landsdelen

Fagskolen Oslo støtter det strategiske målet om å sikre arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning som er avhengig av samarbeid på tvers av fylkesgrensene.

For å nå målet vil Oslo kommune og fylkeskommunene på Østlandet:

1. jobbe på tvers av fylkesgrensene for å sikre at tilbud av nasjonal, regional og lokal betydning utvikles eller videreføres selv med et lokalt variert eller begrenset studentgrunnlag
2. samarbeide om å etablere et kunnskapsgrunnlag for regionalt kompetansebehov, og et partssamarbeid for å styrke samarbeidet mellom bestillere og tilbydere

3. arbeide for å bedre tilgangen til relevante utdanningstilbud på Østlandet gjennom desentraliserte og fleksible utdanningstilbud
4. samarbeide om å tilby høyere yrkesfaglig kompetanse på bachelornivå gjennom Høgskolen for yrkesfag.

Informasjonsarbeid og omdømmebygging

Fagskolen Oslo støtter det strategiske målet om å bidra til økt kunnskap om mulighetene innen høyere yrkesfaglig utdanning og bidra til å styrke sektorens omdømme.

For å nå dette målet ser Fagskolen Oslo det som viktig at Oslo kommune og fylkeskommunene på Østlandet vil:

1. gjennomføre felles informasjonskampanje om høyere yrkesfaglig utdanning overfor karriereveiledere ved ungdomsskoler videregående skoler, karrieresentre m.fl.
2. samarbeide om profilering av høyere yrkesfaglig utdanning med tilbydere på Østlandet
3. utvikle europeisk nettverk som kan bidra med erfaring fra land som har lyktes med å utvikle høyere yrkesfaglig utdanning som et attraktivt studieløp

Østlandssamarbeidets roller

Fagskolen Oslo har følgende kommentarer til de tre rollene for samarbeid i den overordnede strategien for Østlandssamarbeidet, *Østlandet 2030*:

Politisk påvirkningsarbeid

Fagskolen Oslo støtter at strategidokumentet vektlegger politisk påvirkningsarbeid for å løfte høyere yrkesfaglig utdanning og bedre rammevilkår for å levere nødvendig kompetanse til arbeidslivet lokalt, regionalt og nasjonalt.

Fagskolen Oslo ønsker videre en presisering av at det politiske påvirkningsarbeidet også skal innebefatte arbeidet med å etablere et høyere yrkesfaglig utdanningstilbud på minimum nivå 6 i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, jf pkt.4 under overskriften *Studietilbudet i landsdelen*. Videre ser Fagskolen Oslo det som viktig at det er et uttalt mål på lang sikt å utvikle et eget høyere yrkesfaglig utdanningstilbud også på nivåene 7 og 8 i det samme kvalifikasjonsrammeverket, tilsvarende det som i dag finnes blant annet i Sveits, Østeriket og Tyskland.

Erfaringsutveksling og læring

Fagskolen Oslo støtter at strategidokumentet vektlegger erfaringsutveksling og faglige arrangementer for å styrke skoleeiers arbeid med å øke egen kompetanse i arbeidet med høyere yrkesfaglig utdanning, både politisk og administrativt. Det innebærer å vektlegge arbeid for at høyere yrkesfaglig utdanning skal være den mest nærings- og arbeidslivsrettede utdanningsformen på Østlandet. Fagskolen Oslo er enig i at dette samarbeidet skal inkludere fagskolene selv, partene i arbeidslivet, institusjoner, bedrifter og eventuelle næringsklynger.

Ressursbesparende samarbeid og koordinering

Fagskolen Oslo støtter at strategidokumentet vektlegger at samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning skal skape merverdi for eget område og samarbeidende fylkeskommuner. Felles prosjekter som informasjonskampanjer og omdømmebygging og koordinert samarbeid for å utvikle kunnskapsgrunnlag bidrar til å unngå dobbeltarbeid og er ressursbesparende.

Fagskolen Oslo imøteser at Østlandssamarbeidet har en strategi for å bidra til større utviklingsprosjekter gjennom Erasmus+ i samarbeid med fagskoler og næringsliv. Det innebærer å bidra med både søkerkompetanse og bistå i å styrke prosjektene med en politisk og strategisk forankring og overbygging. Fagskolen Oslo ønsker imidlertid å påpeke at en spesifisering av Erasmus+ kan være begrensende, da andre internasjonale programmer også er aktuelle. Det er for eksempel nordiske Interrreg-prosjekter og at det framtidig vil være mulig å søke på Horizon Europe programmet. Fagskolen Oslo foreslår derfor at *Erasmus+* erstattes med *internasjonale samarebeids-og*

utviklingsprogrammer.

Fagskolen Oslo støtter også at Østlandssamarbeidet kan benyttes til å koordinere felles deltakelse i relevante internasjonale nettverk og samarbeid som understøtter strategiens mål.

Ytterligere innspill fra Fagskolen Oslo

- Østlandssamarbeidet skal ha et strategisk mål om aktivt å bidra til at høyere yrkesfaglig utdanning blir godkjent av Stortinget for å tilby utdanninger på nivåene 6, 7 og 8 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, på lik linje med den utviklingen av tilsvarende utdanningstilbud som finner sted innfor EU.
- Østlandssamarbeidet skal bidra til at arbeidslivet og interesseorganisasjonene selv kan velge samarbeidspartner for etter- og videreutdanninger. Oslo kommune/fylkeskommunene bør ikke påvirke eller styre en eventuell konkurranse mellom tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning. Bransjeprogrammene for etter- og videreutdanning har et programstyre som reflekterer treparts-samarbeidet og kobler aktører og tilbud. Dette bør være førende for valg av tilbyder.
- Østlandssamarbeidet skal bidra til at aktøren innen høyere yrkesfaglig utdanning utvikler kvalitet på sine studietilbud og at flest mulig tilbydere tilstreber å oppnå fagområdeakkrediteringer.
- Østlandssamarbeidet skal arbeide for at aktørene innenfor høyere yrkesfaglig utdanning skal ha mulighet til å søke institusjonsakkreditering på lik linje med universitet- og høgskolesektoren.
- Østlandssamarbeidet skal drive påvirkningsarbeid mot sentrale myndigheter for å forbedre økonomiske vilkårene for høyere yrkesfaglig utdanning. Økonomiske tildelinger er viktig for å sørge for forutsigbarhet og kontinuitet på studietilbud og bransjeprogrammer.

Oslo 22. februar 2022

*Kirsti Andresen*Rektor

Fagskolen Oslo

Høringssvar fra Fagskolen i Viken

Østlandssamarbeidet – Strategi om Høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet

Fagskolen i Viken (FiV) ønsker å gi svar på høringen til Østlandssamarbeidet (ØS) angående felles strategi for høyere yrkesfaglig utdanning (HYU) på Østlandet.

Svaret er strukturert på tilsvarende måte som høring dokumentet er utformet, dvs. at desamme strategiske områdene og rekkefølge er fulgt.

Ny strategi

Hva legger ØS i begrepet sitat «likebehandles». Som en forvalter av midler til fagskoledriften må fylkeskommunene la alle aktørene innenfor HYU ha frihet til de samme markedsaktivitetene, uavhengig om det er fylkeskommunale eller private fagskoler. I strategien bør det presiseres at det er arbeidslivet og interesseorganisasjoner som selv må få lov til å ta et valg om hvilke fagskoleaktører de ønsker å samarbeide med.

Fylkeskommunenes rolle er ikke å overstyre eller koordinere disse prosessene.

1. Fagkompetanse for arbeidslivet nå og i fremtiden

FiV støtter følgende strategiske retninger:

- Bærekraftsmålene legges til grunn for samfunnsutvikling på alle områder og verdier skal skapes gjennom grønn omstilling.
- Fylkeskommunen må ha en kompetansepolitikk som responderer på arbeidslivets kompetansebehov nå og i fremtiden.
- Samarbeidet i ØS om HYU skal videreutvikles med vekt på å skape merverdi for fylkeskommunene og ha en positiv effekt på studietilbudet i landsdelen.
- I ØS vil den enkelte fylkeskommunen ha to hovedprioriteringer fremover:
 - studietilbudene i landsdelen
 - informasjonsarbeid og omdømmebygging for HYU

1.1 Studietilbudet i landsdelen

FiV støtter målet for ØS: Sikre arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning som er avhengig av samarbeid på tvers av fylkesgrensene.

FiV støtter at fylkeskommunene på Østlandet vil:

- 1 Jobbe på tvers av fylkesgrensene for å sikre at tilbud av nasjonal, regional og lokal betydning utvikles eller videreføres.
- 2 Samarbeide om kunnskapsgrunnlag om regionale kompetansebehov, og jobbe med partene i arbeidslivet for å styrke samarbeidet om utvikling av HYU utdanninger.
- 3 Arbeide for å sikre bedre tilgang til relevante utdanningstilbud i hele landsdelen gjennom desentraliserte og fleksible utdanningstilbud.
- 4 Samarbeide om å tilby høyere yrkesfaglig kompetanse på bachelornivå gjennom Høyskolen for yrkesfag.

1.2 Informasjonsarbeid og omdømmebygging

FiV støtter målet: Bidra til økt kunnskap om mulighetene innen HYU og bidra til å styrkesektorens omdømme.

FiV støtter at fylkeskommunene på Østlandet vil:

- 1 Gjennomføre felles informasjonskampanje om HYU overfor karriereveiledere ved ungdomsskoler, videregående skoler, karrieresentre m.fl.
- 2 Samarbeide med tilbydere av HYU i landsdelen om profilering
- 3 Utvikle nettverk og tilrettelegge for læring fra andre europeiske land som har lyktes med å utvikle HYU som et attraktivt studieløp.

2. Østlandssamarbeidets roller

FiV har følgende kommentarer til ØS overordnede strategi som peker på tre roller:

2.1 Politisk påvirkningsarbeid

FiV støtter at ØS arbeider med å iverksette politisk påvirkningsarbeid på en effektiv måte slik at dem bidrar til å løfte HYU og bidrar til at fylkeskommunene og fagskolene får bedre rammevilkår for å levere nødvendig kompetanse til arbeidslivet lokalt, regionalt og nasjonalt.

I tillegg ønsker FiV at ØS har et strategisk mål i dette påvirkningsarbeidet med at HYU skal bli godkjent for å tilby utdanninger på minimum nivå 6 iht. det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (NKR). Videre at det arbeides med at det utvikles et eget utdanningstilbud for de med yrkesfaglig utdanning på nivåene 7 og 8 iht. NKR, tilsvarende det som i dag finnes blant annet i Sveits, Østriket og Tyskland.

2.2 Erfaringsutveksling og læring

FiV støtter at ØS arbeider med erfaringsutveksling og faglige arrangementer for å bidra til å styrke fylkeskommunenes eget arbeid, slik at man bidrar til å øke egen kompetanse og kunnskap i arbeidet med HYU, både politisk og administrativt.

I tillegg til at fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle innebærer et utadvendt perspektiv overfor andre aktører i fylkene, og at HYU skal være den mest nærings- og arbeidslivsrettede utdanningsformen. Dette samarbeidet skal også inkludere fagskolene selv, partene i arbeidslivet, institusjoner, bedrifter, næringsklynger o.l. der det er relevant.

2.3 Ressursbesparende samarbeid og koordinering

FiV støtter at ØS samarbeider om at HYU skal skape merverdi for fylkeskommunene. Ved at det gjennomføres felles prosjekter eller koordinere arbeidet mellom fylkeskommunene kan det spares ressurser og unngå dobbeltarbeid. Dette samarbeidet kan bidra til både å utvikle felles kunnskapsgrunnlag, og bidra til felles aktiviteter som omdømme- og informasjonskampanjer.

FiV støtter at ØS skal være en støttespiller i å søke om større utviklingsprosjekter gjennom Erasmus+ i samarbeid med fagskoler og næringsliv. Fylkeskommunene skal tilby å bidra med både søkerkompetanse og bistå i å styrke prosjektene med en politisk og strategisk forankring og overbygging. FiV ser også at det er andre internasjonale programmer, slik at å bruke betegnelsen Erasmus + i strategien gir en begrensning som ikke er hensiktsmessig. Det finnes bla EØS og Interreg prosjekter som også kan søkes. I framtiden vil man også være i stand til å søke på Horizon Europe programmet. FiV foreslår at Erasmus+ erstattes med internasjonale utviklingsprogrammer.

FiV støtter også at ØS kan benyttes til å koordinere felles deltakelse i relevante internasjonale nettverk og samarbeid som understøtter strategiens mål.

Ytterligere innspill fra FiV

FiV ønsker å komme med følgende innspill til ØS strategi for HYU:

- ØS skal ha et strategisk mål om aktivt å bidra til at HYU blir godkjent til å tilby utdanninger opp på nivåene 6, 7 og 8 iht. NKR, på lik linje med den utviklingen som finner sted innfor EU.
- ØS skal i sitt arbeid påse at fylkeskommunene ikke bidrar til å påvirke markedsutviklingen for HYU. Dvs. det er arbeidslivet og interesseorganisasjonene som selv velger samarbeidspartner for etter og videreutdanninger (EVU). Dette valget av tilbyder skal fylkeskommunene ikke være en del av. Grunnen til dette er at fylkeskommunene ikke må fremstå på en måte som oppfattes som om de ønsker å påvirke og styre en konkurranse som foregår mellom tilbyderne av HYU. Blir de oppfattet slik, vil fylkeskommunene miste sin nøytralitet ovenfor private og offentlige fagskoler. Bransjeprogrammene (EVU) styres av et programstyre, og det er en 3.parts modell som kobler aktører og tilbud.
- ØS skal påse at HYU aktøren i virkeområdet av strategien har en kvalitetsutvikling og bidra til at flest mulig jobber for fagområdeakkrediteringer.
- ØS skal jobbe for at det blir lov- og systemmessig mulig for aktørene innenfor HYU å kunne søke på institusjonsakkreditering på lik linje med UH sektoren.
- ØS skal jobbe opp mot sentrale myndigheter for å forbedre de økonomiske vilkårene for sektoren. Herunder og sørge for forutsigbarhet og kontinuitet på tildelinger ifm studieplasser og bransjeprogrammer.

Viken 18. februar 2022

Erik Hågensen
Rektor
Fagskolen i Viken

Ketil Solbakke
Prorektor
Fagskolen i Viken

Høringssvar fra Fagskolen Innlandet

Østlandssamarbeidet – Strategi om Høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet

Fagskolen Innlandet (FI) støtter Østlandssamarbeidets (ØS) initiativ til ny strategi som skal erstatte eksisterende strategidokument for høyere yrkesfaglig utdanning for Østlandet for perioden 2018- 2025. Vi ser at både nytt lovverk, nytt forvaltningsregime, regionreform og økt digital samhandling har aktualisert behov for en ny strategi. Vi støtter de to hovedprioriteringene som angår studietilbudet, samt informasjonsarbeid og omdømmebygging. Vi ser det også som viktig at Østlandssamarbeidets rolle er definert innenfor tre områder; interessepolitisk samarbeid, arena forerfaringsutveksling og læring, samt ressursbesparende samarbeid og koordinering. Nedenfor er skolens innspill til ny strategi.

Generelle kommentarer:

- Varigheten av den nye strategien går ikke eksplisitt fram av hverken høringsbrevet eller selve strategidokumentet, annet enn at det i innledningen til pkt. 2 refereres til Østlandssamarbeidets overordnede strategi, *Østlandet 2030*. Av hensyn til planlegging, gjennomføring og evaluering av strategiske mål, er det hensiktsmessig at den nye strategien får angitt en konkret tidsavgrensning.
- Fagskolen Innlandet er en offentlig tilbyder av høyere yrkesfaglig utdanning og er eid av Innlandet fylkeskommune. I likhet med de andre fylkeskommunene på Østlandet (og Oslo kommune), har Innlandet fylkeskommune en dobbeltrolle både som skoleeier og forvalter av statlig tilskudd til både offentlige og private tilbydere. I følge forslaget skal både private og offentlige tilbydere likebehandles der dette er en relevant problemstilling. Denne dobbeltrollen kan være utfordrende. Strategien bør derfor presisere at det er næringslivet, institusjoner og interesseorganisasjoners valg som må legges til grunn for valg av samarbeidende fagskoleaktør. Fylkeskommunenes forvaltningsrolle bør ikke være å overstyre eller koordinere disse prosessene.
- Dobbeltrollen kan også være problematisk når det gjelder forvaltning av tilskudd når det kommer nye private tilbydere av allerede eksisterende tilbud. Her bør det utvises varsomhet, slik at man ikke undergraver rekrutteringen til studiene ved at det gis finansiering til flere aktører med samme tilbud. I tillegg må fylkeskommunene være klar over at potten ikke nødvendigvis ikke blir større, selv om tilbyderne blir flere. Dette fører til at private (og i noen tilfeller offentlige) tilbydere spiser av samme kake som skolen som fylkeskommunen selv eiergjør. I verste fall kan dette bety at fylkeskommunens egen skole må redusere egen aktivitet (i ytterste konsekvens gå til oppsigelser) fordi det kommer nye fagskoleaktører inn og etablerer seg i fylket. Dette kan bidra til usikkerhet og uforutsigbarhet for skoler og ansatte. Det er også et poeng at private og offentlige fagskoler ikke konkurrerer på like vilkår. Private fagskoler er eksempelvis ikke bundet av samme lønnsregime som de offentlige fagskolene er. Mange offentlige fagskoler opplever at det er vanskelig å konkurrere på lønn innenfor fagområder der det er stor knapphet på undervisningsressursene.

Fagkompetanse for arbeidslivet nå og i fremtiden

Under denne overskriften støtter Fagskolen Innlandet følgende punkter i strategidokumentet:

- Bærekraftsmål som grunnlag for samfunnsutvikling og verdiskaping gjennom grønn omstilling.
- Innlandet som forvalter av høyere yrkesfaglig utdanning må ha en kompetansepolitikk som svarer på arbeidslivets aktuelle og framtidige kompetansebehov.
- Østlandssamarbeidet skal vektlegge videre utvikling av studietilbudet i landsdelen og skape merverdi for regionen.

Studietilbudet i landsdelen

Fagskolen Innlandet støtter det strategiske målet om å sikre arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning som er avhengig av samarbeid på tvers av fylkesgrensene.

For å nå målet vil Fagskolen Innlandet i samarbeid med de andre fagskolene på Østlandet:

1. Jobbe på tvers av fylkesgrensene for å sikre at tilbud av nasjonal, regional og lokal betydning utvikles eller videreføres selv med et lokalt variert eller begrenset studentgrunnlag
2. Samarbeide om å etablere et kunnskapsgrunnlag for regionalt kompetansebehov, og et partssamarbeid for å styrke samarbeidet mellom bestillere og tilbydere
3. Arbeide for å bedre tilgangen til relevante utdanningstilbud på Østlandet gjennom desentraliserte og fleksible utdanningstilbud
4. Samarbeide om å tilby høyere yrkesfaglig kompetanse på bachelornivå gjennom Høgskolen for yrkesfag.

Informasjonsarbeid og omdømmebygging

Fagskolen Innlandet støtter det strategiske målet om å bidra til økt kunnskap om mulighetene innen høyere yrkesfaglig utdanning og bidra til å styrke sektorens omdømme.

For å nå dette målet, ser Fagskolen Innlandet det som viktig at fagskolene på Østlandet:

1. Gjennomfører felles informasjonskampanjer om høyere yrkesfaglig utdanning overfor karriereveiledere ved ungdomsskoler videregående skoler, karrieresentre m.fl.
2. Samarbeider om profilering av høyere yrkesfaglig utdanning med tilbydere på Østlandet
3. Utvikler europeisk nettverk som kan bidra med erfaring fra land som har lyktes med å utvikle høyere yrkesfaglig utdanning som et attraktivt studieløp

Østlandssamarbeidets roller

Fagskolen Innlandet har følgende kommentarer til de tre rollene for samarbeid i den overordnede strategien for Østlandssamarbeidet, *Østlandet 2030*:

Politisk påvirkningsarbeid

Fagskolen Innlandet støtter at strategidokumentet vektlegger politisk påvirkningsarbeid for å løfte høyere yrkesfaglig utdanning og bedre rammevilkår for å levere nødvendig kompetanse til arbeidslivet lokalt, regionalt og nasjonalt.

Fagskolen Innlandet ønsker videre en presisering av at det politiske påvirkningsarbeidet også skal innebefatte arbeidet med å etablere et høyere yrkesfaglig utdanningstilbud på minimum nivå 6 i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring, jf pkt.4 under overskriften *Studietilbudet i landsdelen*. Videre ser Fagskolen Innlandet det som viktig at det er et uttalt mål på lang sikt å utvikle et eget høyere yrkesfaglig utdanningstilbud også på nivåene 7 og 8 i det samme kvalifikasjonsrammeverket, tilsvarende det som i dag finnes blant annet i Sveits, Østerrike og Tyskland.

Erfaringsutveksling og læring

Fagskolen Innlandet støtter at strategidokumentet vektlegger erfaringsutveksling og faglige arrangementer for å styrke skoleeiers arbeid med å øke egen kompetanse i arbeidet med høyere yrkesfaglig utdanning, både politisk og administrativt. Det innebærer å vektlegge arbeid for at høyere yrkesfaglig utdanning skal være den mest nærings- og arbeidslivsrettede utdanningsformen på Østlandet. Fagskolen Innlandet er enig i at dette samarbeidet skal inkludere fagskolene selv, partene i arbeidslivet, institusjoner, bedrifter og eventuelle næringsklynger.

Ressursbesparende samarbeid og koordinering

Fagskolen Innlandet støtter at strategidokumentet vektlegger at samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning skal skape merverdi for eget område og samarbeidende fylkeskommuner. Felles prosjekter som informasjonskampanjer og omdømmebygging og koordinert samarbeid for å utvikle kunnskapsgrunnlag bidrar til å unngå dobbeltarbeid og er ressursbesparende.

Fagskolen Innlandet imøteser at Østlandssamarbeidet har en strategi for å bidra til større utviklingsprosjekter gjennom Erasmus+ i samarbeid med fagskoler og næringsliv. Det innebærer å bidra med både søkerkompetanse og bistå i å styrke prosjektene med en politisk og strategisk forankring og

overbygging. Fagskolen Innlandet ønsker imidlertid å påpeke at en spesifisering av Erasmus+ kan være begrensende, da andre internasjonale programmer også er aktuelle. Det er for eksempel nordiske Interrreg-prosjekter og at det framtidig vil være mulig å søke på Horizon Europeprogrammet. Fagskolen Innlandet foreslår derfor at *Erasmus+* erstattes med *internasjonale samarbeids- og utviklingsprogrammer*.

Fagskolen Innlandet støtter også at Østlandssamarbeidet kan benyttes til å koordinere felles deltakelse i relevante internasjonale nettverk og samarbeid som understøtter strategiens mål.

Ytterligere innspill fra Fagskolen Innlandet

- Østlandssamarbeidet skal ha et strategisk mål om aktivt å bidra til at høyere yrkesfaglig utdanning blir godkjent av Stortinget for å tilby utdanninger på nivåene 6, 7 og 8 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, på lik linje med den utviklingen av tilsvarende utdanningstilbud som finner sted innfor EU.
- Østlandssamarbeidet skal bidra til at aktørene innen høyere yrkesfaglig utdanning utvikler kvalitet på sine studietilbud og at flest mulig tilbydere tilstreber å oppnå fagområdeakkrediteringer.
- Østlandssamarbeidet skal arbeide for at aktørene innenfor høyere yrkesfaglig utdanning skal ha mulighet til å søke institusjonsakkreditering på lik linje med universitets- og høgskolesektoren.
- Østlandssamarbeidet skal drive påvirkningsarbeid mot sentrale myndigheter for å forbedre økonomiske vilkårene for høyere yrkesfaglig utdanning. Økonomiske tildelinger er viktig for å sørge for forutsigbarhet og kontinuitet på studietilbud og bransjeprogrammer.

Gjøvik, 25. februar 2022

Gard Tekrø Rolid

Rektor

Fagskolen Innlandet

Fagskolen i Vestfold og Telemark

Fagskolen Vestfold og Telemark stiller seg bak det høringsinnspillet som er oversendt fra Fagskolen i Viken vedrørende ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning. Dette er vedlagt.

Med vennlig hilsen

Jens Chr. Thysted

Rektor

Merk: Ny epostadresse:

jens.thysted@vtfk.no

Tlf.dir: 3591 7755

Mobil: 9083 7170

[Se vår brosjyre](#)

Innspill til ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfagligutdanning

Fagskolen Kristiania oversender med dette våre innspill til ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning.

Bakgrunn

Fagskolen Kristiania er en av Norges største fagskoler med fire fagområdeakkrediteringer. Skolen har stedbaserte studier i Oslo og Bergen, en betydelig nettportefølje, og er en av Norges største fagskoler med nesten 3000 studenter. Med nettstudier tilbyr vi utdanning for alle, uansett bosted. I 2021 ble Fashion Mode as (Esmod), Bilder Nordic og SoFi fusjonert inn i Fagskolen Kristiania, og fra 1.1.2022 ble Bårdar Akademiet en del av Fagskolen Kristiania.

Vi, som en selvstendig skole, og våre eiere, Høyskolen Kristiania – Ernst G. Mortensens stiftelse, haren tydelig vekststrategi og gjennom vekst vil vi være en tydelig stemme for fagskolen som et attraktivt utdanningsvalg og at studenter med fagskoleutdanning skal ha en kompetanse som er etterspurt av arbeidslivet.

Innspill

Noen hovedlinjer

Fylkeskommunene har en viktig forvaltningsrolle overfor fagskolene med tildeling av fullfinansierte studieplasser sammen med rollen som pådriver for fagskoleutdanninger som svarer på regionens nåværende og fremtidige kompetansebehov. Vi er derfor glade for at det i innledningen av strategien presiseres følgende: *Fylkeskommunen er både forvalter av tilskudd og skoleeier. I oppfølgingen av strategien vil offentlige og private tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning likebehandles der dette er en relevant problemstilling.* I foreslåtte strategi ønsker vi at det er mål og tiltak for rollen som forvalter og gjerne en pådriver for fagskoleutdanninger som vektlegges.

Mange fagskoler, også Fagskolen Kristiania, har studenter fra hele landet. Samtidig er det økt oppmerksomhet mot mer internasjonalisering og utveksling også i fagskolesektoren. Det nasjonale og internasjonale perspektivet savner vi i strategien.

Innspill på Del 1 Fagkompetanse for arbeidslivet nå og i fremtiden

Fagskolen Kristiania verdsetter at fylkeskommunene vil ta et ansvar for samarbeid mellom fagskolene på tvers av fylkesgrenser og forutsetter at både offentlige og private fagskoler inkluderes i dette samarbeidet.

Nødvendig fagkompetanse kan forklares på mange måter og et fremtidig kompetansebehov kan også gjerne nyttes til 21st Century skills og kompetanseområdene:

- Fagkompetanse
- IKT-kompetanse
- Kommunikasjon og samarbeid
- Kreativitet og innovasjon
- Kritisk tenkning og problemløsning
- Metakognisjon og å lære å lære
- Personlig og sosialt ansvar – etisk og emosjonell bevissthet
- Kulturell bevissthet og kompetanse
- Liv og karriere/jobbkompetanse
- Borgerskap – lokalt og globalt

Innspill 1.1 Studietilbudet i landsdelen

Her foreslår Fagskolen Kristiania at det endres til «Studietilbudet i regionen».

Videre forslår vi at målet: *Sikre arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning som er avhengig av samarbeid på tvers av fylkesgrensene*. Endres til: Bidra til at samarbeid på tvers av fylkesgrensene sikrer arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning i regionen. Begrunnelse: Slik målet står kan det leses som om det er et mål at fagskoleutdanninger skal være avhengig av samarbeid på tvers av fylkesgrenser. Her mener vi at endringen viser til fylkenes ansvar for å tilrettelegge og bidra til samarbeid.

Til punktene om hva fylkeskommunene på Østlandet vil, ønsker vi å presisere:

- Pkt. 1: basert på behov hos arbeidslivet i regionen
- Pkt. 4: Høyskolen for yrkesfag er et alternativ. Vi håper at Østlandssamarbeidet også vil vektlegge arbeidet for å kunne tilby fagskoleutdanninger på nivå 6 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Et utelukkende fokus på Høyskolen for yrkesfag under dette punktet, oppleves som ekskluderende for andre aktører som også vil være i stand til å tilby utdanninger på nivå 6 i NKR.

Forslag på tiltak i en handlingsplan

- Etablere og drifte en felles arena for alle tilbydere av fagskoleutdanninger i regionen, også i samarbeid med arbeidslivet i regionen

Innspill 1.2 Informasjonsarbeid og omdømmebygging

Fagskolesektoren har hatt en stor vekst i antall studenter, samtidig som de fleste rapporter og scenarier om fremtidig kompetansebehov viser til økt behov for kompetanse som tilbys gjennom fagskolene. For å dekke kompetansebehovet trenger vi at flere velger fagskoleutdanninger. Vi er derfor svært glade for at påvirkningsarbeid er løftet frem som en viktig del av strategien. I den sammenheng er det også viktig å fremheve at fagskoleutdanninger også er attraktive for søkere med generell studiekompetanse og annen høyere utdanning.

Til punktene om hva fylkeskommunene på Østlandet vil, ønsker vi å presisere:

- Pkt. 1: Det er også viktig med informasjon om fagskoleutdanninger til arbeidslivet. Vi ser utfordringer med praksisplasser og at det i mange stillingsutlysninger automatisk stilles krav om bachelorutdanning
- Pkt. 3: Her er Erasmus+ en god ordning og det er et rom for at flere fagskoler benytter seg av mulighetene som ligger i Erasmus+. Vi kan også anbefale det europeiske utdanningsnettverket "Chain5", som samler høyere yrkesfaglig utdanning i Europa, og har ethøyt aktivitetsnivå mot medlemsskolene.

Forslag på tiltak i en handlingsplan

- Informasjon og opplæring av karriereveiledere og rådgivere i både grunnskolen, videregående opplæring og karrieretjenesten
- Informasjon rettet mot ungdomsskoleelever om at fagbrev er et opptaksgrunnlag for høyere yrkesfaglig utdanning og at en to-årig fagskoleutdanning gir generell studiekompetanse for personer med fagbrev

Innspill på Del 2 Østlandssamarbeidets roller

Med en samlet fagskolesektor på Østlandet vil fagskolene ha økte muligheter for å nå frem med sine synspunkter. I denne delen av forslag til strategi er ikke målene så tydelige, men vi vil gjerne gi følgende kommentarer på delene:

Innspill 2.1 Politisk påvirkningsarbeid

Fylkeskommunene og politikere i fylkene kan gjennom sine nettverk og kanaler påvirke beslutningstakere

på en annen måte enn hva den enkelte fagskole har ressurser og nettverk til. Fagskolen Kristiania mener derfor at dette bør være et sentralt mål for Østlandssamarbeidet. Kunnskapsgrunnlaget for påvirkningsarbeidet bør komme fra alle fagskolene i regionen. Det er derfor viktig å etablere arenaer der fagskolene kan gi innspill til områder og prioriteringer som vil gjøre fagskoleutdanningene mer attraktive for både studenter og arbeidsliv.

Forslag på tiltak i en handlingsplan

- Øke antall studieplasser i regionen
- Arbeide for en forutsigbar finansieringsordning for fagskolene som bidrar til å dekke arbeidslivets behov
- Arbeide for at Studiepoeng fra fagskole anerkjennes som en del av European Credit Transfer and Accumulation System (ects), som brukes mellom høyere utdanningsinstitusjoner i Europa.

Innspill 2.2 Erfaringsutveksling og læring

Østlandssamarbeidet kan ha en sentral rolle med å samle ulike tilbydere av fagskoleutdanninger, potensielle søkere og arbeidslivet. For unge som skal søke utdanning er ikke fylkesgrenser et naturlig skille. Vi håper derfor at Østlandssamarbeidet kan bidra til mer helhetstenkning på utdanningstilbud i regionen, samt bidra til at fagskolene i regionen kan tilby kompetanseutvikling for hele landet gjennom fleksible opplæringstilbud.

Forslag på tiltak i en handlingsplan

- Skape arenaer der fagskolene, partene i arbeidslivet, institusjoner, bedrifter, næringsklynger og fylkene møtes for utveksling av behov og samarbeid om mulige løsninger
- Dele kompetansebehov og resultater av undersøkelser og kartlegginger med alle fagskolene i regionen

Innspill 2.3 Ressursbesvarende samarbeid og koordinering

Et godt samarbeid mellom fylkene vil også kunne bety ressursbesparelser for fagskolene. Igjen er det viktig for Fagskolen Kristiania at fylkeskommunene og Østlandssamarbeidet er bevisst på å skille rollene som eier og forvalter, slik at alle fagskoler som ønsker kan bidra til å tilby attraktive utdanninger.

Fagskolen Kristiania har som en av landets største fagskoler kompetanse om både søkere og arbeidsliv som kan være et viktig bidrag i et felles kunnskapsgrunnlag for hele fagskolesektoren i regionen. Arenaer for deling av kompetanse og videre arbeid for å styrke kunnskapsgrunnlaget er etter vår mening et viktig hovedmål for Østlandssamarbeidet

Forslag på tiltak i en handlingsplan

- Skille tydeligere på fylkeskommunenes roller som eier, forvalter av tilskudd og aktør for samfunnsutvikling.
- Innhenting av informasjon fra arbeidsliv, ungdommer, utdanningssektoren og lignende som kan være viktige bidrag for utvikling og drift av fagskoleutdanninger som svarer på et fremtidig kompetansebehov

Fagskolen Kristiania vil avslutningsvis takk for muligheten til å gi innspill til både forslag til strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet og tiltak i en handlingsplan. Vi bidrar gjerne det videre arbeidet og selvfølgelig også i gjennomføring av strategien.

Med vennlig hilsen

Annelise Kirnig

Annelise Kiønig
Rektor
Fagskolen Kristiania

Innspill fra HK-dir

Vi viser til brev av 13. Januar 2022 og takker for invitasjonen til å komme med innspill til den nye strategien om høyere yrkesfaglig utdanning for Østlandssamarbeidet.

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) synes det er positivt at flere fylker på denne måten har gått sammen om å utvikle en strategi og er svært positiv til strukturerte samarbeid knyttet til forvaltningen av høyere yrkesfaglig utdanning. En solid og helhetlig forvaltning vil være et gode for både fagskolene og arbeidslivet. Et godt strukturert samarbeid mellom fylkeskommunene om kartlegging av kompetansebehov og prioriteringer knyttet til finansiering av utdanningstilbud vil kunne bidra til utviklingen av fagskolesektoren lokal og regionalt, men det vil også kunne gi positive synergier nasjonalt.

HK-dir forvalter ulike tiltak og ressurser som er tilgjengelig for høyere yrkesfaglig utdanning, som for eksempel Utdanning.no, Karriereveiledning.no og Samordna opptak. Samlet jobber vi bredt ut mot både næringslivsaktører og utdanningstilbydere, noe som kan være til god hjelp i fylkeskommunenes samarbeid om utvikling av høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet. HK-dir forvalter også verdens største utdanningsprogram Erasmus+ og kan gi veiledning knyttet til internasjonalisering og studentmobilitet.

HK-dir ønsker lykke til med det videre strategiarbeidet og utvikling av høyere yrkesfaglig utdanning. Dere må gjerne ta kontakt med oss om dere har spørsmål knyttet til virkemidlene vi forvalter.

Vennlig hilsen,

Else Kathrine Nesmoen

seksjonsleder / head of section

Seksjon for utdanning og arbeidsliv (ARB)

+47 911 27 010

Norwegian Directorate for Higher Education and Skills

hkdir.no

Vil du abonnere på vårt nyhetsbrev?<http://nyhetsbrev.hkdir.no>

Høringsuttalelse om ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet

Bakgrunn

Østlandssamarbeidet har gjennom høringsbrev av 13. januar 2022 bedt om Høyskolen for yrkesfag sitt innspill til forslag om ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet.

Høyskolen for yrkesfag AS (HØFY) eies av Innlandet fylkeskommune, Viken fylkeskommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune. Høyskolen ble opprettet i 2015 for å tilby arbeidslivet etterspurt praksis- og erfaringsbasert kompetanse på bachelornivå, og for å være et ledd i eiernes satsning på å styrke rekrutteringen til yrkesfaglig utdanning og på livslang læring. HØFYs primære målgruppe er personer med fagskoleutdanning og arbeidslivserfaring. HØFY vil være «fagskolenes høyskole»; en vitenskapelig arbeidslivshøyskole, ikke kun en tradisjonell akademisk institusjon. Vi tilbyr i dag studieprogrammet bachelor i byggeplassledelse, og jobber med å kunne tilby flere studieprogram i løpet av de nærmeste måneder og år.

Kommentarer til høringen

HØFY støtter forslaget til ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning. Vi er glade for å bli nevnt spesifikt strategiens punkt 1.1 om å sikre arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning i samarbeid på tvers av fylkesgrenser, og er positive til å videreføre samarbeid på eksisterende og eventuelt nye arenaer. HØFY vil fundamentere vår relevans som utdanningsinstitusjon nettopp på å tilby studietilbud som bygger på og komplementerer fagskolenes studier.

I strategiens punkt 1.2 om informasjonsarbeid og omdømmebygging står det at «andre land har i større grad enn Norge lyktes med å utvikle yrkesfaglig utdanning som et likeverdig løp til akademisk utdanning. Læring gjennom europeiske nettverk og prosjekter kan gi et viktig bidrag til arbeidet med å styrke høyere yrkesfaglig utdanning i landsdelen». HØFY mener vi kan være en viktig bidragsyter til å utvikle yrkesfaglig utdanning som et likeverdig løp til akademisk utdanning. Vi har et internasjonalt akademisk nettverk, og er i oppstartfasen av et internasjonalt prosjekt i partnerskap med fagskolene i Innlandet og Viken. På bakgrunn av dette, ber vi derfor Østlandssamarbeidet å vurdere om Høyskolen for yrkesfag bør nevnes eksplisitt i strategiens punkt 1.2 om informasjonsarbeid og omdømmebygging, slik det gjøres i punkt 1.1 om studietilbudet i landsdelen.

Vennlig hilsen

Høyskolen for yrkesfag as

Inge Myklebust
Rektor og daglig leder
908 94 270

Høringssvar på strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet

Innlandet Bondelag er generelt positive til samarbeid som kan fremme høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet. Det som her er gjort med å bygge en felles digital plattform og dermed en felles merkevarebygging for å **fremme fagskolene**, er veldig viktig og riktig.

For Innlandet Bondelag er det viktig å legge til rette for økt kompetanse i landbruksnæringa. Landbruket er en del av det grønne skiftet, og bioøkonomi og bærekraft, teknologi og innovasjoner nøkkelkomponenter her. Her er det et stort behov for mer kunnskap og kompetanse. Vi kan også nevne økt behov for digital kompetanse, og behov for klimatilpasninger og derigjennom mulighet for å sikre matberedskap.

Det er viktig at studiene er forankret i næringenes behov, og at de er fleksible, slik at det kan kombineres med jobb.

Innlandet Bondelag ser det som en stor fordel at skolegårdsbrukene tilknyttet naturbrukslinjene på de videregående skolene på Østlandet kan utnyttes som studiestedet, slik f.eks. Fagskolen i Innlandet gjør, ved å benytte Hvam vgs. og Storsteigen vgs. til to av sine studier. Det bør jobbes målrettet for å utnytte mulighetene naturbruksskolene har til å være regionale kompetansesenter for landbruk (og eventuelt andre næringer), slik at disse kan være en arena for livslang læring.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Anne Rustad

Hovedutvalg for utdannings behandling av sak 4/2022 i møte den 09.03.2022:

Vedtak:

1. Hovedutvalg for utdanning støtter forslaget til strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet.
2. Hovedutvalg for utdanning vil presisere at det er viktig at fagskolene på Østlandetsamarbeider om tilbud med andre fagskoler i landet der dette er relevant.
3. Hovedutvalg for utdanning viser til opplysningene i saksutredningen om at andre europeiske land i større grad enn Norge har lyktes med å utvikle yrkesfagene som likeverdige løp til akademisk utdanning og ønsker derfor å øke samarbeidet med europeiskenettverk og prosjekter i tida framover.

Ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning

LO Vestfold og Telemark har mottatt høringsbrev fra Østlandssamarbeidet datert 13. januar 2022 om ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning med høringsfrist fredag 25. februar. Etter vedtaket om igjen skille av Vestfold og Telemark til egne fylkeskommuner i fylkestinget den 15. februar vil Østlandssamarbeidet få en viktigere rolle enn noen gang. Spesielt med tanke på at det blir to små fylker som har en felles fagskole. Det vil skape utfordringer både på finansieringssiden og det faglige samarbeidet når man må forholde seg til to fylker samtidig.

Det er veldig positivt at fylkeskommunene går sammen gjennom Østlandssamarbeidet for å lage en ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning. Særlig fordi at fylkeskommunene har fått et større ansvar for å utforme en egen regional kompetansepolitikk. I dette står fagskolene selvsagt sentralt.

LO Vestfold og Telemark mener at fylket først og fremst må ivareta sin rolle som både forvalter av tilskudd og skoleeier. I oppfølgingen av strategien vises det til at offentlige og private tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning likebehandles der dette er en relevant problemstilling. LO mener at det må være et langsiktig mål at offentlig utdanning imøtekommer arbeidslivets kompetansebehov.

1. Fagkompetanse for arbeidslivet nå og i fremtiden

Det heter her at «Kompetansepolitikken skal også fremme utvikling og bosetting i distriktene.». Flere stortingsmeldinger har slått fast at fagskolene har en viktig distriktspolitisk rolle. Ellers er mye av det som står her kjernen i fagskolens strategier og særlig bransjeprogrammene, som at arbeidstakere skifter jobb og yrkesvei oftere, endringer som følge av teknologi, automatisering og digitalisering, omstilling etc. Fagskolen har en viktig rolle i det grønne skifte og sikre at bærekraftmålene for fylket blir nådd.

LO støtter at «Livslang læring blir nødvendig for å hindre at arbeidstakere faller utenfor.» Her blir det viktig å bygge opp kompetanse på nye fagområder som for eksempel batteriproduksjon.

1.1 Studietilbudet i landsdelen

LO mener at pkt 2 er særlig viktig: «regionale kompetansebehov og jobbe med partene i arbeidslivet for å styrke samarbeidet mellom bestillere og leverandører i sektoren».

Her bør det lages arenaer slik at partene virkelig kan spille inn slike behov.

I tillegg er pkt 3 viktig når det gjelder piloter. Her er for eksempel Fagskolen i Viken langt foran med piloter innenfor det meste fra industrifagskolen, barberer og frisørskole, reiselivsskole og batteriskole. Dette bør utredes i stor skala, fordi fagskolene kan lage små filialer hvor som helst egentlig.

LO sentralt jobber tett med de som tilbyr høyere yrkesfaglig kompetanse. Det er søkt om 5-6 nye yrkesbachelorer.

1.2 Informasjonsarbeid og omdømmebygging

LO støtter det som er skrevet om å bidra til å styrke sektorenes omdømme bygging.

Et av de organene man bør samarbeide med er Nasjonalt fagskoleråd som LO har leda og som har satsa særlig på utdanning.no og egne kampanjer.

2. Østlandssamarbeidets roller

2.1 Politisk påvirkningsarbeid

Det er ofte diskusjoner om plassering av fagskoleutdanning. Skal den være under næring eller utdanning? LO Vestfold og Telemark mener det er viktig at det er det samme organet i alle fylker som ivaretar fagskolen og at det er innunder næring og kompetanse. En annen utfordring er ulik finansieringen fra fylkeskommunene som man ser i denne tilstandsrapporten s 56.

Fylkeskommune	Tilskot KD	Frie midlar FK	Andel frie midlar FK
Agder fylkeskommune	58 274 000	0	0 %
Innlandet fylkeskommune	69 654 250	0	0 %
Møre og Romsdal fylkeskommune	44 796 000	15 989 000	26 %
Nordland fylkeskommune	27 325 750	9 308 418	25 %
Oslo fylkeskommune	130 309 000	0	0 %
Rogaland fylkeskommune	75 073 250	8 073 282	10 %
Troms og Finnmark fylkeskommune	34 898 000	23 185 305	40 %
Trøndelag fylkeskommune	77 582 000	10 474 499	12 %
Vestfold og Telemark fylkeskommune	74 604 500	0	0 %
Vestland fylkeskommune	128 504 250	21 110 196	14 %
Viken fylkeskommune	113 681 000	15 107 258	12 %
Totalt	834 702 000	103 247 958	

Kjelde: NSD

I tillegg vet vi at noen får indirekte støtte gjennom subsidiert leie eller andre tjenester fra fylkeskommunen.

2.2 Erfaringsutveksling og læring

Her er det fine generelle ambisjoner. Men litt uklart for oss hva som for eksempel ligger i særlig «faglige arrangementer».

2.3 Ressursbesparende samarbeid og koordinering

Her støtter LO de foreslåtte tiltak

For å få en bredest mulig oppslutning om strategien må den spres til alle samarbeidspartnere og markedsføres på sosiale og trykte medier. Det som blir enda viktigere er at det kommer konkrete handlinger som en følge av strategien som blir synlige slik at alle ser at dette ikke er en skrivebords plan, men et nyttig verktøy for å fremme fagskolen og sørge for enda flere studenter og økt kompetanse til næringslivet og det offentlige.

Med vennlig hilsen
 LO Vestfold og Telemark
 Harald Olsen
 Regionestleder

Ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning i landsdelen på høring– innspill

I 2020 forsøkte hver tredje NHO-bedrift å rekruttere uten å få tak i ønsket kompetanse. NHO-bedriftene manglet mer enn 20 000 nyansatte, se: <https://www.hvatrengernorge.no/>.

På oppdrag fra NHO har Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) gjort en helhetlig gjennomgang av dimensjoneringen av utdanningssystemet og foreslått tiltak for bedre dimensjonering i tråd med næringslivets behov. I rapporten presenterer SØA anbefalinger for bedre dimensjonering knyttet til henholdsvis videregående opplæring, fagskolesektoren og universitets- og høgskolesektoren.

SØAs hovedkonklusjon er at å styrke fagskolene framstår som det viktigste tiltaket for utdanningssystemet som helhet. Fagskole er for øvrig det utdanningsnivået hvor NHO-bedriftene manglet flest folk i 2020. I rapporten presenterer SØA også anbefalinger for bedre dimensjonering knyttet til henholdsvis videregående opplæring, fagskolesektoren og universitets- og høgskolesektoren.

De viktigste anbefalingene fra rapporten med tanke på arbeidet med en ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning innen Østlandssamarbeidet er;

- Arbeidsmarkedets kompetansebehov bør i større grad styre inntaket til videregående opplæring
- Fylkeskommunene og partene i arbeidslivet bør samarbeide om å videreutvikle tilbudet av etter- og videreutdanning i videregående opplæring
- Den høyere yrkesfaglige utdanningens selvstendige rolle bør beholdes og videreutvikles
- Fylkeskommunene bør koordinere fagskoletilbudene både regionalt og nasjonalt
- Fylkeskommunenes tildeling av de statlige midlene må være transparent og godt begrunnet
- Arbeidslivsrelevans bør komme tydeligere fram i oppdraget til universiteter og høyskoler
- Vurdere å stimulere samarbeid med arbeidslivet og EVU-tilbudet i finansieringen
- Teste faglige Råd for samarbeid med arbeidslivet på fag- og studieprogramnivå

Våre prioriterte innspill til prosessen er disse;

- NHO ønsker en kraftig opptrapping av antall fagskoleplasser for å møte det store behovet for fagskolekompetanse i næringslivet. Dette gjelder ikke minst innen tekniske fag, håndverksfag, økonomiske og administrative fag (for eksempel bygningsinformasjonsmodellering, "den digitale fagarbeider", mekatronikk og reiseliv). I dager fagskoleutdanningene altfor lite synlige, og utdanningene mangler forutsigbare overganger til andre deler av utdanningssystemet. For å lykkes med dette, trengs en forutsigbar opptrappingsplan for fagskolesektoren, som sikrer vekst og ivaretar kvaliteten i fagskolen. Fagskolesektoren må prioriteres ressursmessig når det er snakk om framtidig vekst i utdanningssystemet som helhet.
- NHO mener en eventuell videre vekst også bør komme innen EVU, siden grunnutdanningene bare står for en brøkdel av nødvendig kompetanseheving i befolkningen. Omprioritering av midler må antakelig til for at EVU-tilbudet kan bygges ut raskt nok. NHO mener at sektoren må bli målt på sin EVU-aktivitet.
- Arenaene for dialog med næringslivet, som Kompetanseforum i fylkene, Y-nemndene og RSA-ene, må styrkes og brukes mer målrettet og likt over hele landet. Dette er nøkkelen til å få til bedre dimensjonering av utdanningene etter næringslivets behov.
- For å sikre en god dimensjonering i tråd med arbeidslivets behov for kompetanse, er det avgjørende at yrkesopplæringsnemndene får et mandat som gir vedtakskompetanse. I dag er nemndene kun rådgivende organ.
- Fylkeskommunene må få på plass mer presise dimensjoneringsverktøy som viser det lokale, regionale og nasjonale behovet for lærlinger spesielt og kompetanse generelt.

Lykke til med prosessen!

Med vennlig hilsen

NHO Innlandet

NHO Vestfold og Telemark

NHO Viken Oslo

Jon Kristiansen

Kristin Saga

Benedicte Røer

Regiondirektør

Regiondirektør

Regiondirektør

Innspill fra Organisasjonen for norske fagskolestudenter

ONF vil gjerne takke for muligheten til å svare på høringen om ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning. Denne muligheten har også åpnet øynene våre for Østlandssamarbeidet. Vi håper at ONF og de lokale studentdemokratiene involveres i den interessepolitiske arenaen Østlandssamarbeidet er, når det kan være nyttig. ONF er svært positive til å bidra i fagpolitiske diskusjoner for næring, kompetanse og høyere yrkesfaglig utdanning, og samarbeider gjerne der vi har felles politiske målsetninger.

ONF ønsker å levere høringssvar uten kommentarer til strategiforslaget, og ønsker lykke til med prosessen med ny strategi.

Med vennlig hilsen

Thiren

Politisk rådgiver

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF)

93 43 64 49

www.fagskolestudent.no

Vi viser til hørings sak fra Østlandssamarbeidet (ØS) angående overnevnte. Bakgrunnen for saken er at fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse i ØS i 2020 besluttet å revidere den gjeldende felles fagskolestrategien for Østlandssamarbeidet fra 2018. Utvalget mente det var behov for revidering både på grunn av endringer i lovverk og endringer i fylkesgrenser.

Den reviderte strategien har følgende hovedprioriteringer, mål og uttalelser om ønsket samarbeid:

Prioritering 1: Studietilbudet i landsdelen

Mål: Sikre arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning som er avhengig av samarbeid på tvers av fylkesgrensene.

Fylkeskommunene på Østlandet vil:

1. Jobbe på tvers av fylkesgrensene for å sikre at tilbud av nasjonal, regional og lokal betydning utvikles eller videreføres til tross for varierende eller lokalt begrenset studentgrunnlag.
2. Samarbeide om kunnskapsgrunnlag om regionale kompetansebehov og jobbe med partene i arbeidslivet for å styrke samarbeidet mellom bestillere og leverandører i sektoren.
3. Arbeide for å sikre bedre tilgang til relevante utdanningstilbud i hele landsdelen gjennom desentraliserte og fleksible utdanningstilbud, bl.a. ved å utrede mulighetene for piloter med konkrete tilbud i distriktene basert på behovskartlegging.
4. Samarbeide om å tilby høyere yrkesfaglig kompetanse på bachelornivå gjennom Høyskolen for yrkesfag.

Prioritering 2: Informasjonsarbeid og omdømmebygging

Mål: Bidra til økt kunnskap om mulighetene innen høyere yrkesfaglig utdanning og bidra til å styrkesektorens omdømme.

Fylkeskommunene på Østlandet vil:

1. Gjennomføre felles informasjonskampanje om høyere yrkesfaglig utdanning overfor karriereveiledere ved ungdomsskoler, videregående skoler, karrieresentre m.fl.
2. Samarbeide med tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning i landsdelen om profilering.
3. Utvikle nettverk og tilrettelegge for læring fra andre europeiske land som har lyktes med å utvikle yrkesfaglige utdanningsløp som et attraktivt studieløp.

Oslo kommune ved Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester avgir følgende hørings svar til forslag til strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet:

Oslo kommune ønsker at punkt 4 under prioriteringen *studietilbud i landsdelen* bør omformuleres slik: *Vurdere samarbeid om å tilby høyere yrkesfaglig kompetanse på bachelornivå.*

Ellers har vi ingen merknader til strategien.

Med vennlig hilsen

Bente Thorsen Fagerli
kommunaldirektør

Knut Egil Asprusten
seksjonssjef

Kopi til:
Morten Stemre

Innspill fra Vestfold og Telemark fylkeskommune

Innledning

Bakgrunn

Østlandssamarbeidet er et politisk samarbeid mellom Oslo, Viken, Innlandet og Vestfold og Telemark, opprettet i 1993. Fylkeskommunene møtes gjennom ulike politiske organ, administrative grupper og fagnettverk. I valgperioden 2020-2023 ligger samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning under fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse.

Gjennom Østlandssamarbeidet laget fylkeskommunene en felles fagskolestrategi for perioden 2018-2025. Siden strategien ble vedtatt har fylkeskommunene tilegnet seg erfaring fra å arbeide etter ny lov om høyere yrkesfaglig utdanning og med det nye forvaltningsregimet. Flere fylkeskommuner ble slått sammen i regionreformen og har utviklet nye organisasjoner. Færre fylkeskommuner og økt digital samhandling har også gjort det enklere med tettere nasjonalt samarbeid. ».

Forutsetningene og rammene for landsdelssamarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning er dermed endret siden strategien ble utarbeidet. I 2020 besluttet derfor fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse i Østlandssamarbeidet at strategien skal revideres.

Kommentar: Bakgrunn bør oppdateres etter resultatene av oppdeling av fylkene. Endrer dette også på strategien?

Ny strategi

Den nye strategien tar utgangspunkt i fylkeskommunenes lovpålagte oppgave i å sikre et lokalt, regionalt og nasjonalt behovsbasert tilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning.

Framover vil fylkeskommunenes samarbeid om mer generelle forvaltningsspørsmål, f.eks. knyttet til finansiering, kvalifikasjonsrammeverk og godkjenningsordninger, hovedsakelig foregå på nasjonalt nivå. Landselssamarbeidet vil først og fremst være innrettet mot regional tilbudsutvikling, omdømmebygging og informasjonsarbeid. Samtidig er Østlandssamarbeidet også en interessepolitisk arena for å påvirke politiske beslutninger der hvor fylkeskommunene har felles interesser.

Kommentar: Skal ØS bare samarbeide om regionale tilbud? Hva med nasjonale satsinger som også bør koordineres? Hva betyr det, og hvilke konsekvenser har det, at generelle forvaltningsspørsmål, f.eks. knyttet til finansiering, kvalifikasjonsrammeverk og godkjenningsordninger, hovedsakelig foregå på nasjonalt nivå? Samarbeider fagskolen da med fagskoler fra hele landet? Er det behov for å tydeliggjøre ØS sin rolle vs et samarbeid nasjonalt?

Fylkeskommune er både forvalter av tilskudd og skoleeier. I oppfølgingen av strategien vil offentlige og private tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning likebehandles der dette er en relevant problemstilling.

1. Fagkompetanse for arbeidslivet nå og i fremtiden

Østlandet står overfor store omstillings- og utviklingsprosesser i årene framover og høyere yrkesfaglig utvikling er et viktig verktøy for fylkeskommunen som samfunnsutviklere på nærings- og kompetanseområdet. Fylkeskommunene er pålagt å sikre et tilbud som møter kompetansebehovet

lokalt, regionalt og nasjonalt, og regjeringens nye strategi for høyere yrkesfaglig utdanning forespeiler videre vekst i sektoren.

Bærekraftsmålene legges til grunn for samfunnsutvikling på alle områder og verdier skal skapes gjennom grønn omstilling. Arbeidstakere skifter jobb og yrkesvei oftere enn før. Automatisering og digitalisering gjør både noen jobber overflødige og skaper nye arbeidsplasser og arbeidsformer.

Omstillingstakten i samfunnet stiller krav til kontinuerlig kompetanseutvikling og innovasjon, både i privat næringsliv og i offentlig sektor. Livslang læring blir nødvendig for å hindre at arbeidstakere faller utenfor.

For å fremme bærekraftig næringsutvikling og et inkluderende arbeidsliv må fylkeskommunen ha en kompetansepolitikk som responderer på arbeidslivets kompetansebehov nå og i fremtiden. Kompetansepolitikken skal også fremme utvikling og bosetting i distriktene.

Fylkeskommunene på Østlandet har samarbeidet om høyere yrkesfaglig i flere år. Landsdelssamarbeidet i sektoren skal videreutvikles med vekt på å skape merverdi for fylkeskommunene og ha en positiv effekt på studietilbudet i landsdelen. Regjeringens nye strategi for høyere yrkesfaglig utdanning er tydelig på at fylkeskommunene både som skoleeier og forvalter skal bidra til samarbeid mellom fagskoler på tvers av fylkesgrensene.

I samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning på Østlandet vil fylkeskommunene ha to hovedprioriteringer fremover:

- studietilbud i landsdelen
- informasjonsarbeid og omdømmebygging

1.1 Studietilbudet i landsdelen

Mål: Sikre arbeidslivsrelevant høyere yrkesfaglig utdanning som er avhengig av samarbeid på tvers av fylkesgrensene.

Det er fortsatt stor mangel på relevant fagkompetanse i arbeidslivet. Østlandet har behov for flere arbeidstakere med høyere yrkesfaglig utdanning. Sektoren er tett koblet på næringslivet i og har stor fleksibilitet til å utvikle tilbud som svarer til arbeidslivets behov.

På flere områder er det både nødvendig og nyttig at fylkeskommunene samarbeider. Samarbeid og spesialisering mellom fagskoler på tvers av fylkesgrensene kan bidra til å sikre tilbud det er behov for i landsdelen, selv om studentgrunnet kan være varierende eller begrenset i det enkelte fylke.

Høyere yrkesfaglig utdanning kan spille en viktig rolle i distriktspolitikken. Digitaliseringen i samfunnet skaper nye muligheter for desentralisert og fleksibel utdanning. Tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning er langt fremme på området, med gode muligheter for å utvikle nye tilbud for folk på hele Østlandet.

Fylkeskommunene på Østlandet vil:

1. Jobbe på tvers av fylkesgrensene for å sikre at tilbud av nasjonal, regional og lokal betydning utvikles eller videreføres til tross for varierende eller lokalt begrenset studentgrunnlag.
2. Samarbeide om kunnskapsgrunnlag om regionale kompetansebehov og jobbe med partene i arbeidslivet for å styrke samarbeidet mellom bestillere og leverandører i sektoren.

3. Arbeide for å sikre bedre tilgang til relevante utdanningstilbud i hele landsdelen gjennom desentraliserte og fleksible utdanningstilbud, bl.a. ved å utrede mulighetene for piloter med konkrete tilbud i distriktene basert på behovskartlegging.
4. Samarbeide om å tilby høyere yrkesfaglig kompetanse på bachelornivå gjennom Høyskolen for yrkesfag.

1.2 Informasjonsarbeid og omdømmebygging

Mål: Bidra til økt kunnskap om mulighetene innen høyere yrkesfaglig utdanning og bidra til å styrke sektorens omdømme.

Høyere yrkesfaglig utdanning har vært gjenstand for betydelig politisk oppmerksomhet over flere år. Sektoren har fått et statusløft. Samtidig er det fremdeles et stort utviklingspotensial og regjeringens nye strategi tar utgangspunkt i en ambisjon om videre vekst. Derfor vil fylkeskommunene aktivt profilere høyere yrkesfaglig utdanning som et arbeidslivsrelevant studietilbud.

God kunnskap om mulighetene for attraktiv og praksisorientert høyere yrkesfaglig utdanning er også viktig for å styrke yrkes- og fagopplæring på videregående. Flere velger yrkesfag enn tidligere, og mulighetene for høyere yrkesfaglig utdanning skal bidra til ytterligere vekst. For å sikre at unge kan ta informerte valg er det viktig at karriereveiledere ved ungdomskoler, videregående skoler, karrieresentre o.l. har oppdatert og utfyllende informasjon om studietilbudene og verdien av høyere yrkesfaglig utdanning.

Andre europeiske land har i større grad enn Norge lyktes med å utvikle yrkesfaglig utdanning som et likeverdig løp til akademisk utdanning. Læring gjennom europeiske nettverk og prosjekter kan gi et viktig bidrag til arbeidet med å styrke høyere yrkesfaglig utdanning i landsdelen.

Fylkeskommunene på Østlandet vil:

1. Gjennomføre felles informasjonskampanje om høyere yrkesfaglig utdanning overfor karriereveiledere ved ungdomsskoler, videregående skoler, karrieresentre m.fl.

Kommentar: Hva innebærer dette? Fylkene har fått et ansvar for å samordne regionale kunnskapsgrunnlag, og det er hensiktsmessig og dele denne informasjonen med andre fylker også i ØS. ØS sin rolle i den regionale kompetansepolitikken bør ikke skje på siden eller parallelt med det samarbeidet som er etablert i fylkesnettverket for regional kompetansepolitikk, hvor KS også er med.

2. Samarbeide med tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning i landsdelen om profilering.

Kommentar: Synes ok å fremme felles regionale tilbud på Østlandet og markedsføre dette sammen.

3. Utvikle nettverk og tilrettelegge for læring fra andre europeiske land som har lyktes med å utvikle yrkesfaglige utdanningsløp som et attraktivt studieløp.

Kommentar: Kan være hensiktsmessig. ØS har mange års erfaring med det internasjonale arbeidet og dette kan være en del av rollene som 1) arena for erfaringsutveksling og læring, og 2) ressursbesparende samarbeid og koordinering.

2. Østlandssamarbeidets roller

Kommentar: Viser til kommentar over og at det er viktig at arbeidet i Østlandsamarbeidet og fylkesnettverket for regional kompetansepolitikk koordineres og sees i sammenheng slik at det ikke bli merarbeid eller parallelle løp på oppgaver som utføres.

Østlandssamarbeidets overordnede strategi, *Østlandet 2030*, peker på tre roller for samarbeidet: 1) interessepolitisk påvirkningsarbeid, 2) arena for erfaringsutveksling og læring, og 3) ressursbesparende samarbeid og koordinering.

2.1 Politisk påvirkningsarbeid

Påvirkningsarbeid er en viktig del av Østlandssamarbeidets virksomhet. Når de fire fylkeskommunene samles om felles standpunkt, kan de snakke med en tydelig og sterk stemme.

Samarbeidsstruktur gjør det mulig å iverksette politisk påvirkningsarbeid på en effektiv måte. Arbeidet med høyere yrkesfaglig utdanning er organisert under Østlandssamarbeidets fagpolitiske utvalg for næring og kompetanse, som vil være den politiske plattformen for å drøfte felles posisjoner og initiativ.

Påvirkningsarbeidet skal bidra til å løfte høyere yrkesfaglig utdanning og bidra til at fylkeskommunene og fagskolene får bedre rammevilkår for å levere nødvendig kompetanse til arbeidslivet lokalt, regionalt og nasjonalt.

2.2 Erfaringsutveksling og læring

Gjennom erfaringsutveksling og faglige arrangementer kan Østlandssamarbeidet bidra til å styrke fylkeskommunenes eget arbeid. Aktivitetene skal bidra til å styrke fylkeskommunenes egen kompetanse og kunnskap i arbeidet med høyere yrkesfaglig utdanning, både politisk og administrativt.

Fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle innebærer et utadventt perspektiv overfor andre aktører i fylkene, og høyere yrkesfaglig utdanning skal være den mest nærings- og arbeidslivsrettede utdanningsformen. Samarbeidet ønsker derfor også inkludere fagskolene selv, partene i arbeidslivet, institusjoner, bedrifter, næringsklynger o.l. der det er relevant.

2.3 Ressursbesparende samarbeid og koordinering

Samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning skal skape merverdi for fylkeskommunene. Ved å gjennomføre felles prosjekter eller koordinere arbeidet seg imellom kan fylkeskommunene spare ressurser og unngå dobbeltarbeid.

Prosjekter kan både bidra til å utvikle felles kunnskapsgrunnlag eller være felles aktiviteter som omdømme- og informasjonskampanjer.

Det kan også være aktuelt å søke om større utviklingsprosjekter gjennom Erasmus+ i samarbeid med fagskoler og næringsliv. Fylkeskommunene kan bidra både med søkerkompetanse og styrke prosjektene med en politisk og strategisk forankring og overbygging.

Østlandssamarbeidet kan også brukes til å koordinere felles deltakelse i relevante internasjonale nettverk og samarbeid som understøtter strategiens mål.

Kommentar:

- *Savner en spissing på mål for samarbeidet og en konkretisering av hvordan dette arbeidet skal utføres, samt avklaring/grenseoppgang mot andre samarbeid nasjonalt og mellom fylkene.*
- *Det politiske påvirkningsarbeidet (punkt 2.1) er en viktig del som ØS bør fortsette med*

Østlandssamarbeidet - Høring om forslag til ny strategi for samarbeid om høyere yrkesfaglig utdanning

Høringsinnspill

Fylkesrådet i Viken fylkeskommune ber om at strategien i større grad understreker betydningen av fagskolen som en viktig bidragsyter inn i den nasjonale kompetansereformen som regjeringen arbeider med og at Østlandssamarbeidet skal ta en aktiv rolle i å utvikle fleksible og desentraliserte kompetansetilbud.

Generelle høringsinnspill:

Strategien kan med fordel resultere i handlingsplaner og konkrete tiltak.

Det bør jobbes for et utvidet samarbeid mellom fagskolene.

En styrking av desentralisert høyere yrkesfaglig utdanning i større grad er positivt.

Å møte arbeidslivets behov for relevant kompetanse er vesentlig. Det er positivt at strategien tar opp dette og at høyere yrkesfaglig utdanning utvikler fleksible tilbud som møter

Kompetansebehovet i arbeidslivet.

Strategien nevner at det kan være aktuelt å søke om større utviklingsprosjekter gjennom Erasmus+ i samarbeid med fagskoler og næringsliv, og at Østlandssamarbeidet kan brukes til å koordinere felles deltakelse i relevante internasjonale nettverk. Å utvikle og styrke arbeidet med internasjonalisering ser vi som viktig og nødvendig for å understøtte strategiske mål.

Det er positivt at strategien peker på viktigheten av yrkesveiledning for å sikre at unge kan ta informerte valg ved at karriereveiledere ved ungdomskoler, videregående skoler, karrieresentre o.l. har oppdatert og utfyllende informasjon om studietilbudene og verdien av høyere yrkesfaglig utdanning.

Vennlig hilsen

Jim Egil Lindquist

Seniorrådgiver